

Lausunto työvoimapalveluiden kehittämistarpeiden arvioinnista kuntouttavaan työtoimintaan uudistamisen yhteydessä

TYÖLLISY 29.01.2026 § 9
113/00.04.03/2026

Valmistelijat

Palvelupäällikkö Ollitervo Tuire
Ohjaamokoordinaattori Viinikka Maria
Työllisyysjohtaja Hakala Riitta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan sisältyy kirjaus kuntouttavasta työtoiminnasta. Kevään 2025 puoliväliriihessä hallitus linjasi edelleen, että *sosiaalihuollon työllistymistä ja työ- ja toimintakykyä edistäviä palveluita uudistetaan kokonaisuutena siten, että siirretään kuntouttava työtoiminta ja sen resurssit kuntiin ja kehitetään palvelua vahvemmin työllistymistä edistäväksi. Tähän liittyvä sosiaalinen kuntoutus säilytetään hyvinvointialueilla.*

Nykymuotoinen kuntouttava työtoiminta on yksi sosiaalihuollon työllistymistä ja työ- ja toimintakykyä edistävästä palvelusta eikä sitä voida sellaisenaan siirtää kuntiin. Hallituksen kirjaus ja linjaus edellyttävät, että tarkasteluun otetaan sekä työvoimapalveluiden että sosiaalipalveluiden kehittämistarpeet. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa sosiaalihuollon palvelu-uudistuksen ja sen osana kuntouttavan työtoiminnan ja sosiaalisen kuntoutuksen säädösmuutosten valmistelusta.

Työ- ja elinkeinoministeriössä on osana hallitusohjelmakirjauksen ja puoliväliriihen kirjauksen toimeenpanoa valmisteltu arviomuistio työvoimapalveluiden kehittämistarpeista.

Tavoitteet

Arviomuistion tavoitteena on selvittää edellytyksiä matalan kynnyksen työvoimapalvelun toteuttamiselle. Lausuntokierroksen tavoitteena on saada toimijoilta näkemyksiä ja tietoa jatkovalmistelun tueksi. Lausuntopalautteen avulla arvioidaan tarkemmin, mitä muutoksia tulisi edistää.

Muistiossa tarkastellaan heikossa työmarkkina-asemassa oleville tarjottavien palveluiden nykyistä valikoimaa, kuitenkin keskittyen työvoimaviranomaisen toimivallassa olevien palvelujen mahdollisuuksia vastata kohderyhmän palvelutarpeisiin. Taustoittavana aineistona tuodaan esille kansallisia esimerkkejä jo aiemmin toteutetuista palveluista ja toimista.

Muistion kehittämisehdotuksissa esitetään nykytilan pohjalta toimia, joilla heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä voitaisiin edistää ilman merkittävää uutta sääntelyä. Ehdotukset liittyvät nykyisten työvoimapalveluiden toimeenpanon kehittämiseen, minkä lisäksi tuodaan esille palvelukokonaisuuksien nykyistä laajempi hyödyntäminen. Työvoimapalvelujen järjestämislain mukaiset kokeilun ja valmennusten osalta ehdotetaan sääntelyn tarkentamista. Lisäksi kehittämisehdotuksissa tarkastellaan yhteistyön rakentamista ja kehittämistä niin viranomaisten kesken kuin viranomaisten ja työllisyyden edistämisen ekosysteemin toimijoiden välillä.

Lausunnot pyydetään antamaan 18.2.2026 mennessä.

Kuntouttavan työtoiminnan siirtoon liittyvä sosiaali- ja terveysministeriön raportti sosiaalihuollon palveluiden uudistamiseksi on tarkoitus valmistua tammikuun 2026 lopulla ja raportti julkaistaisiin helmikuussa. Raportin osana kuvataan erikseen sosiaalihuollon työ- ja toimintakykyä tukevien palvelujen uudistamista.

Lausunnon valmistelussa on hyödynnetty myös valtakunnallista TYM-johtajien valmistelemaa lausuntoa.

Esittelijä

Työllisyysjohtaja Hakala Riitta

Päätösehdotus

Meri-Lapin työllisyyslautakunta päättää

1. Lausua Työ- ja elinkeinoministeriön arviomuistioon työvoimapalveluiden kehittämistarpeista kuntouttavan työtoiminnan uudistamisen yhteydessä (VN/37864/2025).
2. Hyväksyä liitteen mukaisen lausunnon.

Päätös

Hyväksyttiin.
